

Kultur- og debattredaktør Hilde Sandvik

debatt@bt.no

Redaksjon: Liv Skotheim, Egil Horne Mikkelsen og Silje M. Stavrum Norevik.

I anstendighetens navn

Jeg har nå startet på min niende sesong som turistguide. Varene solgt på Torget har ikke blitt bedre med årene. Kun Bondens marked gjør det verdt å besøke, og det burde vært permanent. Jeg tar med mine turister til Torget og forteller historien om Vågen. Hvordan det var før. Samtidig må jeg i anstendighetens navn fraråde dem fra å kjøpe både veldig dyre varer og oppdrettslaks, som egentlig kommer fra de samme anleggene som fisken de finner i nærbutikken. Mathallen? Et bra toalettstopp og et greit sted for å veksle valuta i etasjen over. Bergen er ikke verdig en slik parodi av seg selv. Det gjør jobben for oss som byens ansikt altfor vanskelig. Det har heller ikke blitt lettere å parkere med bussen på Strandkaia. Det er kanskje like greit.

DIANE BERBAIN,
GUIDE OG 3. VARA I BYSTYRET FOR
MILJØPARTIET DE GRØNNE I BERGEN

Tar en spansk en

Marit Landgraff Hansen skriver i BT 12. mai: «Erna Solberg sitter i en tidsmaskin som styrer femti år tilbake i tid, langt unna hverdagen i skolen». Hansen har ikke fått med seg «hverdagen» (les: tilstanden). Det er så ille i et fag som matematikk at norske 14 og 15-åringer kan mindre matte enn elever i de fattigste u-land (TIMSS-rapporten 2012). «Elever på alle trinn presterer svært svakt i algebra, som er motoren i matematikk» (TIMSS side 26). Antall elever på «avansert» nivå har skrumpet inn fra 1995 til 2012. Talentfulle elever forsømmes osv.

DETTE ER HVERDAGEN: Foreldre oppdager i økende grad at barnet kutter ut videregående, fordi de har hatt en hverdag i ungdomsskolen der 35 prosent av lærerne nå mangler kompetanse i matfaget, ifølge bladet Utdanning. Krisevarslene for norsk skole står i kø i TIMSS. Hverdagen er ikke akkurat hyggelig.

Stoltenberg må bløffe om tiåringers kompetanse i matematikk for å prøve seg på skjønning. Han fordreier grovt virkeligheten når han sier at norske tiåringer er best i Norden i matte. Norske elever på 4. trinn er dårligst i Norden, forteller TIMSS. Stoltenberg tar en spansk en. Han velger å sammenligne norske elevers mattenivå på 5. trinn med elever på 4. trinn i de øvrige nordiske landene!

HANSEN KAN lese om krisen, altså hverdagen, på timss.no. Den rapporten bør også foreldre lese. Da gir det seg selv hvilken stemmeseddel, av hensyn til sine barns skolehverdag, de tar med seg 9. september. Hansen kan også lese lærernes fagblad Utdanning 10. mai i år. Der roser Utdanningsforbundets leder Ragnhild Lied de forandringer som Erna Solberg vil gjennomføre!

JAN STEDJE

Kan det være en sammenheng mellom de forholdsvis begrensede resultatene som oppnås i kampen mot mobbing, og måten vi belyser og behandler mobbefenomenet på? Jeg tror det.

Vi voksne må våge mer

VÆR EN VENN

MOBBING

Trond Haukedal,
psykolog

Mobbeproblematikken står sterkt i fokus i Norge. Bergens Tidende har som en av flere aviser laget en serie med ulike innfallsvinkler til fenomenet og problemet. Alt dette er svært bra. Men kan det være en sammenheng mellom de forholdsvis begrensede resultatene som oppnås i kampen mot mobbing, og måten vi belyser og behandler mobbefenomenet på? Jeg tror det.

FOR MEG SOM PSYKOLOG er det å mobbe andre utøvelse og synliggjøring av egen mindreværdighetsfølelse gjennom konkret atferd. Verken mer eller mindre. Gjennom systematisk å plage andre viser mobberne at vedkommende føler seg liten og mindreværdig. Dette indre ubehaget overlater mobberne til oss andre å håndtere og føle på. Å se på mobbing med en slik direkte tilnærming oppnår vi minst tre positive resultater.

FOR DET FØRSTE får vi sannheten frem i lyset. Det er ingen som mobber som har det bra med seg selv. Dette er med rene ord selve mobbingens kilde.

FOR DET ANDRE så gjør vi det å mobbe mindre attraktivt. Mobberne får plutselig et mye sterkere fokus på seg selv, og sitt selvbilde. Mobbing sier i dette perspektivet noe om mobberne, og ikke noe om offeret. Det å mobbe er i praksis å ikke orke å forholde seg til dårlige følelser overfor seg selv. En orker ikke det en ser i speilet, og tar derfor frem kikkerten.

Kaldt og kynisk fra byrådet

BOSTEDSLØSE

Erlend Horn
Gruppeleder,
Venstre i bystyret

Debatten om hvilke helse og velferdstilbud Bergen bør gi tilreisende bostedsløse tiggere har rast den siste uken. Etter at regjeringen stilte midler disponibel for kommunene til akuttiltak for å bedre forholdene for denne gruppen, ble byens konservative byråd svar skyldig. Siden har kaoset og usikkerhet rådd om hva som er byrådets holdning til å opprette et sanitært tilbud til tiggere, der mulighetene for å ta en varm dusj har vært sentral.

FØRST FORESLO sosialbyråd Lis-

VÆR EN VENN: BT har i vår besøkt en rekke skoler i forbindelse med mobbeprosjektet Vær en venn. Her fra Breiamyren ungdomsskole. FOTO: EIRIK BREKKE

DEN TREDJE EFFEKTEN er at en snur maktbalansen mellom mobber og mobbeofferet. Dypt inne i seg vet mobberne at vedkommende er en svak person, men nå får også offeret vite det. Dette er en viktig del av prosessen for dem som mobbes, slik at de kan hjelpes til å håndtere situasjonen på en selvhevdende måte.

Jeg har gjort meg noen tanker om hvorfor mobbing håndteres så forsiktig og indirekte. Trolig er det bare en speiling av samfunnet ellers. Et samfunn som er i ferd med å utvikle en tiltakende usikkerhet og frykt for hvordan en skal håndtere følelser.

Vi har utviklet et hurtigsamfunn der folk lever mer i hodet og tankene enn i følelsene. Og slik har to språk utviklet seg: Faktaspråket som vi bruker om

faglig innhold og praktisk informasjon, og relasjonsspråket som uttrykker følelser. Det moderne mennesket har det travelt, og samtidig utsettes vi for et kontinuerlig informasjonspress. Vi ender i en situasjon

der vi er sansemessig overstimulert, og følelsesmessig understimulert. Dette gjør noe med selvbildet vårt.

ETTER 22. JULI kom jeg over følgende sitat: «Mennesket trenger å bli elsket. I mangel på det, beundret. I mangel på det, fryktet!» Når viktige behov ikke dekkes, begynner vi å kompensere. Vi må mestre ting, være flinke, se best ut, ha de riktige klærne og statussymbolene og så videre. Det gir oss selvtillit, men ikke selvfølelse. Det forklarer bl.a. hvorfor ressursrike og skoleflin-

ke jenter kan opptre som hensynsløse mobbere. Mobbing er bare et av mange symptomer på at det moderne mennesket ikke har det så bra psykisk.

ASTRID LINDGREN har sagt at «Barn trenger kjærlighet. Masse kjærlighet. Får de det kommer vetet av seg selv!». Vi må stoppe opp og ta grep! Mennesker som er i følelsesmessig balanse mobber ikke. Jeg etterlyser en enda mer direkte verdidebatt. Hvilket samfunn ønsker vi oss? Hvordan skal vi behandle hverandre? Hva er et godt liv? Vi som voksne må være bevisst oss selv som rollemodeller. Vi må våge å kjenne på, og håndtere følelser. Vi må lære våre barn å støtte seg selv, motivere seg selv og trøste seg selv. Da vokser de opp og blir selvstendige, selvstående individer som ikke trenger å kompensere med å plage og mobbe andre.

Vi må lære våre barn å støtte seg selv

ningen på alle byens sosiale problemer. Vi må differensiere tilbudet ut ifra hvilken hjelp ulike vanskeligstilte grupper trenger.

PÅ ET OMRÅDE har derimot byrådet vært meget klar. Det er ikke aktuelt å legge til rette for akutte overnattingstilbud for bostedsløse tiggere slik både Robin-Hood huset og Kirkens Bymisjon har etterlyst. De ønsker mer enn gjerne å gå i dialog med kommunen om hvordan et slikt tilbud kunne driftes på en tilfredsstillende måte, men blir møtt med døve ører fra byrådet.

SIGNALEFFEKTEN skal være årsaken. Tenk hvor mange tiggere som kommer til Bergen hvis vi legger til rette for at de får en

seng å sove i når nøden er størst er tankegangen. Det virker viktigere å sende et signal om at hvis du først skal komme til Bergen for å bedrive en, inntil videre i hvert fall, lovlig aktivitet i en begrenset tidsperiode, skal vi i det minste sørge for at livet ditt er jævligst mulig sånn at du ikke kommer igjen. Det er en kald og kynisk holdning som ikke er Bergen verdig.

BERGEN BØR VÆRE en by som viser hjertevarme for alle, også bostedsløse tiggere. La oss heller vise medmenneskelighet og sørge for at alle, norsk eller ikke, som oppholder seg i vår by har grunnleggende menneskelige behov ivaretatt. Uansett hvilken signaleffekt det sender.